

Handlingsprogram för Lidingömoderaterna inför mandatperioden år 2026–2030

FÖRSLAG

Innehåll

1. En trygg plats i en orolig värld.....	2
2. Effektivitet och enkelhet för invånarna.....	4
3. En skola med hög kvalitet och god arbetsmiljö.....	5
4. Fritid, idrott och kultur	7
5. Goda förutsättningar för Lidingös unga.....	9
6. Ett tryggt och hälsosamt åldrande.....	11
7. Trygghet och värdighet för alla Lidingöbor	12
8. En trygg och säker ö.....	13
9. Stopp för våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck	15
10. Integration	16
11. Natur, klimat och miljö	17
12. Väg och trafik	19
13. Stadsplanering och bebyggelse.....	21
14. Civilt försvar och krisberedskap	24
15. Ett Lidingö i världsklass för företagande	25

1. En trygg plats i en orolig värld

Lidingös unika läge i skärgården alldeles intill huvudstaden ger oss speciella möjligheter. Samtidigt som vi får ta del av Stockholms stora utbud, erbjuder vår centralt belägna ö med dess kringliggande mindre öar och holmar såväl båt-, bad och skärgårdsliv som gröna oaser av lugn och stillhet. Det är dessa unika värden som tillsammans med den tidiga villastads- och gårdsbebyggelsen skapar Lidingös särprägel.

Vi anser att det är en grundläggande uppgift att ständigt verka för att hushålla med skattebetalarnas pengar och att det ska löna sig att arbeta. Vi ska säkerställa att

staden fokuserar på kärnverksamheterna och att dessa verksamheter bedrivs så effektivt som möjligt med hög kvalitet. Prioriteringar och effektivisering är verktyg för bättre hushållning. En viktig insikt är att höga kostnader sällan är liktydigt med hög kvalitet. I stället kommer god kvalitet av rätt prioriteringar och kloka arbetssätt.

Kommunen är till för Lidingöborna och inte tvärtom. Bemötandet av Lidingöborna ska vara serviceinriktat och präglat av effektiv myndighetsutövning i handläggningen av olika ärenden och tillstånd.

Att vara trygg är en förutsättning för att känna sig fri och kunna växa som människa. Brottlighet hör inte hemma på Lidingö. Män och kvinnor, flickor och pojkar – alla ska ha samma möjligheter.

Arbete är den bästa vägen till integration. Människor som anländer från andra länder ska så snabbt som möjligt lära sig det svenska språket och börja arbeta för att kunna bli en del av det svenska samhället.

Människans frihet och gemenskaper som ger våra liv innehåll är grunden för det fria samhällets mångsidighet och stabilitet. Våra möjligheter att verka i arbetslivet beror i allt högre grad på vår egen kompetens och förmåga att ta in ny kunskap. Det goda samhället ger varje människa friheten att välja vägar i livet. Med dessa möjligheter kommer också ett personligt ansvar för gjorda val. Men individen är samtidigt garanterad att inte lämnas åt sitt öde. Det ska alltid finnas en väg tillbaka för den som misslyckats eller drabbats av olycka eller sjukdom.

Vi älskar Lidingö och tycker att det är en fantastisk plats att leva på. Det finns samtidigt ständigt områden som kan förbättras. Vi tror på att utveckla staden och dess verksamheter med stabil förankring i det som redan fungerar, men med nyfikenhet för nya metoder där de kan tillföra kvalitet och mervärde – ständigt med medborgarnas självbestämmande som ett grundläggande värde. Vi har ett särskilt ansvar att värna och bevara miljön och naturen vi lever i och bevara den åt kommande generationer. På Lidingö gäller det såväl natur som kulturmiljö, vilka båda bidrar till Lidingös speciella naturnära karaktär. Denna särprägel kan dock inte tas för given. Starka politiska och ekonomiska krafter verkar för att Lidingö skall utvecklas och bli som alla andra kranskommuner med förtätning och nya och högre hus. Vi moderater tror att den nuvarande särprägel gynnar Lidingöborna men även är en stor tillgång för hela Stockholmsområdet med Lidingös stadsnära grönområden och badplatser för rekreation.

Staden ställs också ständigt inför nya utmaningar från omvärlden, oavsett om det gäller säkerhetsläge eller ny teknik. Då behövs ett stabilt ledarskap som gör rätt prioriteringar för att behålla Lidingö som en trygg och säker plats i en emellanåt ostadig omvärld.

2. Effektivitet och enkelhet för invånarna

Kommunal verksamhet för invånarnas skull

Lidingö stad har som uppgift att förse invånarna med kommunal service på olika områden. Det är angeläget att det perspektivet bevaras i förvaltning och alla verksamheter som staden bedriver eller finansierar; staden är en serviceinstitution som ska leverera tjänster och service till Lidingöborna med hög kvalitet och ett gott bemötande.

De resurser staden har till sitt förfogande är ursprungligen invånarnas. Oavsett om pengarna kommer från statsbidrag eller direkt via kommunalskatten är det ursprungligen skattebetalarna som har skapat resurserna. Det är ett förhållningssätt som all offentlig verksamhet bör anamma och det ska gälla inom hela Lidingös kommunala verksamhet. I praktiken innebär det att alla verksamheter ska skötas på ett effektivt sätt, med fokus på stadens kärnverksamheter utan slöseri.

Staden som serviceinstitution har också en skyldighet att se till att de kontakter invånarna har med stadens förvaltningar sker på ett enkelt, begripligt och smidigt sätt. Information ska vara lättillgänglig och bemötandet positivt i stadens verksamheter. Stadens kontakter med invånarna ska ske utifrån invånarnas behov och önskemål snarare än utifrån stuprör och organisatoriska hinder i den kommunala förvaltningen.

Med effektiva verksamheter som minskar onödiga kostnader ökar samtidigt möjligheterna att hålla skatteuttaget lågt, vilket ökar invånarnas frihet och självbestämmande. När staden tar en mindre andel av lönen ges Lidingöborna utrymme att själva prioritera i vardagen. Vi har ett ansvar mot invånare och skattebetalare att inte inskränka deras frihet genom högre skatt än vad som är nödvändigt för att klara av kommunens uppgifter, vilket också innebär att det finns ett ansvar för den kommunala förvaltningen att vara så effektiv som möjligt.

När invånarna får större ekonomiskt handlingsutrymme ökar också möjligheten till spontan utveckling och prioriteringar av verksamheter och projekt som ligger långt bortom det som en kommunal förvaltning kan planera. Familjer och individer kan då göra egna val och sätta sin egen prägel på ett Lidingö som blir diversifierat och mångfacetterat.

Moderna metoder för bästa resultat

För att behålla och utveckla en verksamhet som både är effektiv och tillmötesgående ska staden ta hjälp av ny teknik och nya metoder, exempelvis AI. Samma typ av arbetssätt har också visat sig vara effektiva för att upptäcka systematiska fel och brister i säkerheten som kan vara en väg in för organiserad brottslighet att utnyttja offentliga system.

Därför ska staden också sträva efter automatisering och effektivisering i arbetssätt och processer, både inom och mellan de applikationer och system som används i dag och i arbetet inom och mellan stadens olika förvaltningar. Stadens förvaltningar ska arbeta aktivt för att identifiera och om möjligt undanröja tekniska, organisatoriska och legala hinder för automatisering och effektivisering.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Sträva efter att sänka kommunalskatten under mandatperioden.
- Utveckla möjligheten till en enkel kontaktväg in till all kommunal service.
- Arbeta för digitala lösningar där information i ett ärende endast behöver lämnas en gång och sedan automatiskt följer med under ärendets gång.
- Fortsätta använda AI och annan ny teknik för att effektivisera den kommunala förvaltningen och arbetssätt inom Lidingö stad.

3. En skola med hög kvalitet och god arbetsmiljö

En fungerande skola ger en trygg framtid

Lidingömoderaternas vision är att skolan på Lidingö ska vara en trygg och inspirerande plats där varje elev får möjlighet att nå sin fulla potential både akademiskt, socialt och emotionellt i en miljö präglad av kunskapsinläring, studiero och framtidstro. Lidingös elever ska ha de högsta meritvärdena i årskurs 9.

Kunskapsresultat med studiero och rätt stöd

Lidingö har i dag mycket goda resultat i skolan. Vi har en mycket hög andel behöriga och legitimerade lärare i grund- och gymnasieskolan och elevernas meritvärden är bland de högsta i Sverige; 92 procent når målen i alla ämnen och 96 procent blir behöriga till gymnasieskolan. Många elever och föräldrar är mycket nöjda med Lidingös skolor, inte minst är nöjdheten med förskolan hög. Våra satsningar på trygghet har också gjort skillnad; det finns många synliga vuxna både inne och ute i skolmiljöerna. En särskild satsning på resursskolan Lillåkers har också varit lyckad i att skapa bättre förutsättningar för elever med behov av olika anpassningar och stöd.

Det finns dock utmaningar även inom skolområdet. Med en ökande psykisk ohälsa bland elever och ibland bristande ämneskunskaper finns risk att elever halkar efter. Särskilt begåvade elever får inte alltid den stimulans och det stöd de behöver. En alltför hög nivå av problematisk skolfrånvaro hanteras heller inte alltid tillräckligt effektivt. Samhällsförändringarna går snabbt och eleverna måste ges bättre förutsättningar att hitta rätt utbildning och yrkesroll. Vi bejakar de goda resultaten i skolan, men vill att Lidingö ska bli ännu bättre på att ta om hand de elever som i dag upplever svårigheter.

Skolan som arbetsplats och utbildningens kvalitet är avgörande faktorer för barnens framtidsutsikter. Dessa faktorer påverkar både den personliga och akademiska utvecklingen och påverkas starkt av lärandemiljön och tillgången på stöd.

Matematik och naturvetenskap är avgörande för Sverige eftersom dessa kunskaper driver innovation, teknologisk utveckling och ekonomisk tillväxt. Matematik är samtidigt ett av de ämnen i grundskolan där lägst andel elever i landet når nationella betygskriterier och får godkända betyg. Det är därför en angelägenhet för alla som på något sätt arbetar i skolans värld att försöka vända den trend som statistiken visar. Vi vill därför formulera en högre målsättning för Lidingö så att de kommunala förskolorna och skolorna genom ett systematiskt utvecklingsarbete blir ledande inom undervisning i matematik och att kommunen som helhet skall bli ledande i hela landet.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Att Lidingös skolor ska ge goda kunskaper och förutsättningar för eleverna att få höga och rättvisa betyg med möjlighet för alla livsval. Vårt mål är att skolresultaten ska vara de bästa i Sverige.
- Att Hersby ska bli Sveriges bästa gymnasieskola, med avseende på genomsnittligt slutbetyg, upplevd nöjdhet, trivsel och trygghet hos elever och andel som avslutar sin gymnasieutbildning.
- Möjliggöra att barnen i förskolan känner sig trygga och efter egen mognad och lust får ta del av god skolförberedande pedagogik.
- Ställa språkkrav på personalen i förskolan, med utbildningsinsatser där det behövs.
- Stärka våra barns kärnkompetenser och livschanser genom fokus på en kunskapsskola där eleverna lär för livet.
- Stärka elevers förmåga att utnyttja moderna digitaliserings- och AI-verktyg samtidigt som de blir skickliga på att tillämpa källkritik.
- Ha fortsatt fokus på gemensamma tydliga ordningsregler och motsvarande konsekvenser, där också omplacering och avstängning skall tillämpas vid behov. I förlängningen ska den som mobbar eller bryter ordningsregler behöva byta skola.
- Förstärka insatserna för en trygg skolmiljö exempelvis genom "rastvärdar", skolsociala team, gott mentorskap och se till att resurserna inom barn- och elevhälsa möter och hjälper elever på plats ute i verksamheterna.
- Stärka skolledarnas roll och säkerställ att deras kompetens och uppdrag ger så goda resultat som möjligt för hela Lidingös utbildning och skolor.

- Öka likvärdigheten mellan kommunala och fristående skolor inom utvalda områden, exempelvis tidiga samordnade insatser (Backa Barnet), elevhälsa, ordningsregler och betygdialoger.
- Förbättra arbetssättet vid övergångar från förskola till skola så att ingen viktig information om barnet försvinner. En god överlämning är viktig för att alla barn ska få en bra och trygg skolstart.
- Ge systematisk förberedelse och vägledning inför yrkeslivet redan från tidig ålder så att eleven gör väl underbyggda och motiverade val av utbildning både inför gymnasieval och vid val till yrkesliv, entreprenörskap och högre studier.
- Uppmuntra till etablering av lokala praktiska gymnasieprogram med hög kvalitet och status på Lidingö.
- Införa målsättning om att göra Lidingö till landets ledande kommun inom matematik.

Backa Barnet – faktaruta

Backa barnet är en gemensam modell för att säkerställa barns rättigheter, tidigt uppmärksamma barns behov och ge samordnat stöd. Det är ett sätt att säkerställa varje barns rätt till bästa möjliga start i livet. Konceptet utgår ifrån att förbyggande och tidiga insatser är avgörande för att motverka en negativ utveckling hos barn och unga. Problem som inte avhjälpas tidigt kan få stora konsekvenser, inte bara här och nu, utan genom att påverka barnets framtida liv och möjligheter.

Kärnan i Backa barnet är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från barnets behov och förutsättningar. Den utgår från att alla resurser som kan behövas för att lösa barnets situation samverkar – från socialtjänst och polis till skola och föräldrar. Verktygen som används i de olika stegen av stödprocessen syftar till att se hela barnets situation.

4. Fritid, idrott och kultur

Möjligheter till en aktiv fritid för olika intressen

Lidingömoderaternas vision är att alla på Lidingö ska ha tillgång till en meningsfull, aktiv och kreativ fritid. Genom idrott, kultur och gemenskap bygger vi självkänsla, motståndskraft och livsglädje. Föreningslivets grund är ett ideellt engagemang hos våra medborgare. Kommunen ska bemöta föreningar med respekt, enkelhet och god service.

Ett rikt utbud för barn och unga

Lidingö har redan i dag ett rikt utbud med aktiviteter för barn och unga och det görs stora och viktiga insatser av öns föreningar och ideella krafter. Vi har stora föreningar som organiserar många, men också mindre klubbar för smalare aktiviteter. Alla är viktiga och tillför en bredd inom utbudet för såväl idrott som kultur. Lidingös idrottsklubbar lyckas också väl med att både nå resultatmässiga framgångar och främja breddidrott. Dessa insatser är och ska vara grunden för engagemang på Lidingö, men vi ser också att staden har ett viktigt åtagande för att bidra till barns och ungdomars aktiviteter. Det offentliga åtagandet för fritid, idrott och kultur bör i första hand inriktas på barn och unga. En meningsfull fritid minskar riskerna för fysisk och psykisk ohälsa, social isolering och destruktiva beteenden. Genom att satsa på uppsökande ungdomsverksamhet, gärna i samverkan med föreningslivet, ges unga bättre förutsättningar för en meningsfull fritid. Ett rikt fritidsliv minskar också risken för att sociala medier tar en för stor del i ungdomars liv.

Inom kultur ...

Lidingömoderaternas övertygelse är att offentligt kulturstöd i första hand ska gå till barns och ungas kultur, medan åtagandet för vuxnas kultur i första hand syftar till att lyfta fram den lokala kulturhistorien. Det finns på Lidingö ett rikt kulturliv och möjligheter till kulturellt engagemang som vi bejakar och gärna främjar genom samarbeten. Kulturen är i ett större sammanhang ett kitt som håller samman samhället och kan ta sig många uttryck. Vi är exempelvis glada över att många utbildningar inom design, hantverk och konst har förlagt verksamheter på Lidingö och ser gärna ett utvecklat samarbete.

För barn och unga är ofta det första steget in i kulturen läsningen. Därför vill vi stimulera läsning. Vi vill också ge våra ungdomar möjlighet engagemang, utveckling och glädje inom musik, teater och annan skapande verksamhet.

... och idrott

Lidingö har i dag flera idrottsanläggningar för många olika aktivitetsslag – från Lidingövallen via platser för spontanidrott till ridhus och simhall. I jämförelser med andra kommuner i närområdet står sig Lidingö väl efter de senaste årens investeringar. Det är viktigt att staden är flexibel kring prioriteringar när det kommer till utbud och utformning om invånarnas önskemål förändras över tid.

De ideella föreningarna utgör stommen i Lidingös utbud av aktiviteter, såväl för barn och unga som för vuxna. Bland det utbud som finns på Lidingö ingår också verksamheter som inte bedrivs ideellt i föreningsform, utan på kommersiell grund. Staden ska vara neutral mellan organisationsformer och ge goda förutsättningar för ungdomars aktiviteter oavsett hur aktiviteterna är organiserade. Stöd till ungdomars aktiviteter ska där så är möjligt ges på ett sätt som är neutralt i förhållande till organisationsform.

Genom att förstå ungdomars passion och intressen kan vi skapa tillgång till efterfrågade och meningsfulla aktiviteter på fritiden, vilket stärker en positiv gemenskap och motverkar destruktiva beteenden. Viktiga pusselbitar är tillgång till såväl platser att utöva idrott som till ett målgruppsanpassat kulturutbud.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Fortsätta arbetet med Högsätra idrottsområde för att färdigställa ett fungerande idrotts- och friluftsområde med tillräckliga parkeringsmöjligheter.
- Möta ungdomarna där de finns genom mobila, uppsökande team med fritidsledare.
- Fortsätta med och utveckla den återkommande kulturveckan
- Stimulera bokläsande för unga vuxna, exempelvis genom "Årets kulturkanonist".
- Att stöd till vuxnas kultur främst ska gå till projekt som prioriterar Lidingös kulturhistoria och svensk kultur, exempelvis Lidingö museum.
- Utveckla samarbetet med Millesgården för en långsiktigt hållbar och självständigt fungerande verksamhet.
- Samarbeta med föreningsliv och företag för att utveckla idrottsmöjligheter för Lidingöborna.
- Fördjupa samverkan med föreningslivet.

5. Goda förutsättningar för Lidingös unga

Trygg uppväxt!

Lidingömoderaternas vision är att alla barn och unga på Lidingö ska växa upp i en trygg hemmiljö präglad av kärlek, stöd och vägledning. Föräldraskapet ska vara starkt, och destruktiva familjestrukturer motverkas, så att varje ungt liv får möjlighet att blomstra. Barn och ungdomar är alltid i första hand föräldrarnas ansvar, men ibland så behöver samhället hjälpa till.

Vissa barn och unga på Lidingö möter allvarliga svårigheter kopplade till hemförhållanden – från dysfunktionella familjer och bristande föräldraansvar till hedersrelaterat våld och destruktiv familjekontroll. Kombinationen av psykisk ohälsa, mobbning och otrygghet underminerar barns grundläggande trygghet och utveckling; en stabil och trygg hemmiljö är avgörande för barns och ungas utveckling och motverkar långsiktigt psykisk ohälsa.

Vi har utmaningar med en ökande psykisk ohälsa bland unga, inte minst den stora ökningen av diagnos och behandling relaterat till neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF). Sociala medier och ständigt närvarande mobiltelefoner

skapar också en ny form av utsatthet som finns både i samhället i stort och över hela Lidingö.

När unga vuxna saknar en tydlig väg till arbete och egen försörjning ökar risken för utanförskap, missbruk, kriminalitet och långsiktig arbetslöshet. Vi prioriterar därför samordnad och strukturerad vägledning hela vägen igenom grundskola och gymnasium till arbete och egen försörjning. Vi har på Lidingö redan initierat arbetet med modern arbetslivsorientering (MOA). Genom detta arbetssätt börjar vi nu stegvis introducera elever och familjer till olika branscher och yrkesroller redan från årskurs 2 i lågstadiet.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Fortsätta och förstärka programmet Backa Barnet med tidiga familjestödinsatser och strukturerad föräldraskapsutbildning, vilket också är i linje med den nya Socialtjänstlagen.
- Fortsätta den strukturerade kartläggningen och agera mot hedersrelaterat våld och destruktiv familjekontroll.
- Utveckla strukturerad föräldravandring/nattvandring organiserat av och tillsammans med fältkuratorer. Skapa tydlig incitamentsmodell med fortsatt möjlighet för ersättning till engagerade föreningar. Förtydliga ansvar och uppföljning inom staden.
- Införa tidig screening av och riktade förebyggande insatser mot psykisk ohälsa i förskolor och skolor, vilket ligger i linje med Backa Barnet.
- Fortsätta med regelbundna narkotikasök med hundar i våra skolor och utöka till samarbete också med fristående verksamheter.
- Fokusera på att behålla barns och ungdomars breddidrott under hela skolgången.
- Utveckla Idrottsskolan för barn och unga med NPF-diagnos tillsammans med föreningslivet.
- Utöka samverkan mellan kommun och näringsliv för skapande av praktik- och lärlingsplatser. Inkludera också vuxenutbildningens arbetsplatsförlagda lärande (APL) för bristyrken inom exempelvis vård, omsorg och hantverk. Bygg vidare på det redan påbörjade konceptet med modern arbetslivsorientering (MOA).

- Bygga vidare och utveckla "Entrén", en fysisk vägledningscentral i stadshuset för att med "individen i centrum" samla och samtidigt tillgängliggöra allt relevant stöd från samhället avseende arbete, studier och bostad.

6. Ett tryggt och hälsosamt åldrande

Valfrihet, kvalitet och trygghet för äldre

Moderaterna vill skapa förutsättningar för ett tryggt och hälsosamt åldrande. Det gäller såväl fysiskt, psykiskt som socialt så att äldre kan leva ett aktivt och meningsfullt liv långt upp i åren. Man ska kunna bo kvar hemma så länge man önskar, vara delaktig i samhället och ha tillgång till stöd och god vård när det behövs. Detta är vägledande för vårt arbete för Lidingös seniorer; vår vision är att det ska kännas tryggt, säkert och stimulerande att leva och åldras på Lidingö.

Ledorden i Moderaternas politik är valfrihet, hög kvalitet och trygghet. Utgångspunkten för politiken är en grundläggande tro på att människor vill fatta egna beslut om hur de ska leva sina liv. Självbestämmande och självständighet är därför viktiga hörnstenar.

Omsorg och stöd till stadens medborgare ska bygga på möjligheten att få göra egna och välinformerade val. Genom att konkurrensutsätta välfärdstjänster skapar kommunen också möjligheter för innovativa och kvalitativa lösningar. Olika aktörer bidrar med att utveckla och prova nya och moderna arbetsmetoder, t.ex. genom ökad digitalisering och utnyttjande av AI, men också genom teknisk innovation.

Valfrihet och privata alternativ är en förutsättning för god omsorg.

En trygg och säker omsorg bygger på stabila personalgrupper med kunskap och erfarenhet inom omsorg och omvårdnad om såväl äldre som om personer med komplexa vårdbehov i alla åldersgrupper, samt i svenska språket.

Motverka ofrivillig ensamhet och stärk den sociala gemenskapen

Möjlighet till social gemenskap är avgörande för ett hälsosamt åldrande. För att motverka den ofrivilliga ensamhet som allt fler i samhället, inte minst äldre, upplever krävs åtgärder som underlättar deltagande i sociala och hälsofrämjande aktiviteter.

En majoritet av Lidingöborna är nöjda med utbudet av hemtjänst och äldreboenden. Verksamheterna med stöd och hjälp till utsatta personer uppskattas också. Lidingömoderaterna vill att alla ska känna sig trygga i sitt boende på Lidingö

Måltiden har stor betydelse för vår livskvalitet. Alla som arbetar inom hälso- och sjukvård och socialtjänst ska arbeta för att förebygga undernäring. Måltiden ska också ge möjlighet till social samvaro och gemenskap. Det kräver att personal som arbetar inom våra kommunala verksamheter har grundläggande kunskaper i hur man lagar och serverar mat som de äldre känner igen och tycker om.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Stärka omsorgs- och boendekedjan för att möta individuella behov med målsättningen att alla äldre ska ha ett tryggt boende.
- Införa en förenklad biståndsbedömning för äldre än 85 år.
- Öka samverkan med primärvården vid biståndsbedömning för att bättre kunna möta individuella behov.
- Utöka stödet till anhöriga som vårdar en närstående genom större möjligheter till avlastning, avlösning och växelvård.
- Utveckla de förebyggande insatserna med stöd av "Träna hjärna"-konceptet.
- Motverka ofrivillig ensamhet genom att skapa fler mötesplatser och fördjupa samverkan med civilsamhället genom stöd till olika former av volontärverksamhet.
- Ställa språkkrav på personalen i omsorgen, med utbildningsinsatser där det behövs.
- Möjliggöra bakgrundskontroller av personalen i omsorgen i syfte att öka säkerheten för boende och användare.
- Verka för en rätt att välja bort och byta personal i hemtjänsten i händelse av otrygghet.
- Samverka med vårdskolor på grundläggande- och högskolenivå för att stärka kunskapsnivån och underlätta rekrytering av nya medarbetare inom omsorgen.
- Säkerställa god och näringsriktig mat för äldre inom äldreomsorgen och värna om en god måltidsmiljö.
- Göra digital teknik tillgänglig och användbar för grupper utifrån skilda förutsättningar och behov.

7. Trygghet och värdighet för alla Lidingöbor

Värna den enskildes värdighet och valfrihet

Vår vision om att leva på Lidingö omfattar också Lidingöbor med olika funktionsnedsättningar som ska kunna leva ett värdigt och meningsfullt liv.

Personer med funktionsnedsättningar är en heterogen grupp och behoven varierar därför mycket. Omsorgen måste därför alltid utgå från den enskilde individens behov. Lidingöbor med funktionsnedsättningar eller psykosociala svårigheter och deras anhöriga ska uppleva att kommunens insatser och verksamheter är välanpassade och av hög kvalitet.

Jämlika villkor för alla invånare – oavsett funktionsnedsättning

Politiken för funktionsnedsatta omfattar alla områden såsom boende, utbildning och arbete samt möjligheter till gemenskap och meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. Alla ska oberoende av funktionsnedsättning eller ålder ha god och likvärdig tillgång till samhällets tjänster och resurser.

Inom omsorgen för barn och unga, liksom inom äldreomsorgen, är fokus på förebyggande och tidigt insatta åtgärder. Särskilda insatser måste göras för att förebygga psykisk ohälsa hos unga med funktionsnedsättning. Allt fler yngre med multiproblematik och psykiatriska diagnoser liksom fler äldre med funktionsnedsättning ställer högre krav på välutbildad personal, goda språkkunskaper och bra omhändertagande.

Daglig verksamhet ger deltagarna en viktig stimulans och närstående möjlighet till avlastning och vila. Satsningar på en god arbetsmiljö och kontinuerlig kompetensutveckling är prioriterade åtgärder även på detta delområde.

Alla som kan arbeta och bidra till sin egen försörjning ska ges möjlighet till det.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Fortsätta med tillgänglighetsanpassning av gatu- och parkmiljö, offentliga byggnader och affärer, gångvägar och friluftsanläggningar.
- Utveckla Lidingö stads dagliga verksamhet.
- Skapa möjligheter för unga med funktionsnedsättning till arbete för att få gemenskap och stimulans.
- Stärka anhörigstödet till föräldrar med utmanande föräldraskap till barn och unga under 18 år med neuropsykiatrisk diagnos.
- Säkerställa att kost- och måltidssituationen för boende på gruppboenden och särskilda boenden är god.

8. En trygg och säker ö

Trygghet i samhället ger frihet i vardagen

Lidingö ska vara en trygg och säker kommun att bo, verka och vistas i. Nolltolerans ska gälla för alla former av kriminalitet. Man ska kunna röra sig säkert oavsett var

man befinner sig och tid på dygnet. Alla ska oberoende av ålder eller funktionsnedsättning ha god och likvärdig tillgång till samhällets tjänster och resurser. God tillgänglighet skapar trygghet och motverkar diskriminering. Att kunna resa och röra sig i samhället är en förutsättning för delaktighet. Transportsystemet måste vara användbart och tryggt för äldre med funktionsnedsättning. Människor ska tryggt kunna röra sig i trafikmiljön som fotgängare och rullstolsburna.

Samverkan för trygghet i en otrygg tid

Lidingö utgör en god och trygg miljö att leva och växa upp i. Lidingöborna upplever sig också till stor del trygga. Icke desto mindre är det många människor som känner sig otryggare i dag än tidigare. Skälen till det är många. Omvärlden ter sig mer oförutsägbar, kriminaliteten på hemmaplan skrämmer och det svenska samhället har på kort tid radikalt förändrats.

Användningen av alkohol och droger bland både barn och ungdomar är jämförelsevis hög på Lidingö och innebär ökad risk för kriminalitet.

Bedrägerier på internet och i mobiltelefon ökar, inte minst mot äldre. Konsekvenserna av att utsättas för brott blir ofta allvarliga för äldre på grund av den ökade känslan av otrygghet. Den tillit vi kunnat känna till varandra i Sverige är inte längre självklar.

Samtliga nämnder arbetar kontinuerligt med trygghet och säkerhet. Lidingö stad har en särskild överenskommelse om samverkan med polisen. Vi samverkar även nära med räddningstjänst, bevakningsbolag, föreningsliv och andra delar av civilsamhället. Som exempel kan nämnas grannsamverkan, nattvandring och grannstödsbil med Lidingöbor som ideellt kör i bostadsområdena och rapporterar när något avvikande har skett.

Vid våra mötesplatser har vi olika kommunala stödinsatser som kan ge råd och vägledning om trygghetsskapande åtgärder. Staden agerar också förebyggande, bland annat med förbättrad belysning och kameror på allmänna platser. Lidingö har sedan flera år tiggeriförbud. Tiggeri är ingen väg ut ur fattigdom utan gör utsatta människor mer sårbara för att utnyttjas av organiserad brottslighet.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Fortsätta med implementering och stöd till arbetsmetoden "Backa Barnet" och det viktiga samarbetet mellan stadens olika förvaltningar.
- Prioritera det brottsförebyggande arbetet genom samverkan mellan stadens förvaltningar, polisen och andra myndigheter samt civilsamhället.
- Arbeta förebyggande enligt antidrogprogrammet ANDTS (Alkohol, narkotika, doping, tobak, spel) med information och utbildning.

- Sätta upp trygghetskameror på strategiska platser. 80 kameror är på plats och vi utvärderar och utökar antalet platser om behov.
- Satsa på belysning på utsatta platser.
- Utveckla och marknadsföra väktarbil och trygghetsnummer till invånarna.
- Använda tekniska lösningar såsom digitala portsystem för att förhindra obehöriga att komma in i äldres och utsattas lägenheter.
- Att all personal i verksamheter som rör barn, unga, personer med funktionsnedsättning samt äldre återkommande ska kontrolleras mot belastningsregistret.

9. Stopp för våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck

Våld i hemmet är en oacceptabel frihetsinskränkning

Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem. Våldet kan vara psykiskt, fysiskt, sexuellt, materiellt, digitalt, ekonomiskt eller hedersrelaterat. Frihet från våld är en mänsklig rättighet. Alla som utsätts för våld i nära relation har därför rätt till stöd och skydd från samhället.

Den som slår i hemmet saknar heder

Enligt en enkätundersökning 2025 av Lidingö Kvinnojour hade var tionde kvinna föregående år utsatts för sexuellt våld och lika många hade utsatts för hedersrelaterat våld eller förtryck av nära partner och familj. Resultatet visar på en viss nedgång i andelen som upplever att de någon gång har blivit utsatta medan däremot våldsfrekvensen ökat. Positivt är dock att andelen våldsutsatta som söker hjälp ökat.

Att tidigt motarbeta våldet är en viktig brottsförebyggande åtgärd. Barn och unga som lever under hedersförtryck hindras från att integreras i det svenska samhället och förvägras rätten att leva jämställt. De ska kunna lita på att samhället alltid står på deras sida.

Lidingömoderaternas målsättning är att nolltolerans ska gälla för alla former av våld och förtryck i nära relationer. Fokus för arbetet ligger på förebyggande och tidigt insatta åtgärder. Samarbete mellan skola, omsorg, polis och frivilligorganisationer är avgörande. Enligt den nya socialtjänstlagen blir orosanmälningar sökbara. Gör det flera orosanmälningar kring ett och samma barn ska socialtjänsten ingripa för att förhindra förnyat våld och förtryck.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Fortsätta med utbildning om våld och förtryck för socialtjänst, skola och stadens ungdomsverksamhet.
- Öka det förebyggande sociala stödet till familjer.
- Arbeta förebyggande mot våld genom fortsatt samarbete med Lidingö kvinnojour och andra frivilligorganisationer.
- Tidigt upptäcka, kartlägga och agera mot hedersrelaterat våld och förtryck hos unga.

10. Integration

Välkomna in i det svenska samhället!

Sverige har under cirka åttio år tagit emot invandrare huvudsakligen från Europa, som bidragit till att bygga dagens välfärd. De som har kommit har integrerats väl i det svenska samhället. De senaste 20 åren har dock många invandrare kommit från utomeuropeiska länder med annan kultur och annat samhällsskick. Den kulturella synen hos många av dagens invandrare skiljer sig mer än tidigare från det svenska samhället. Öppenhet för svenska värderingar och kunskaper i svenska språket är nödvändigt för en framgångsrik integration. Målet är att nytillkomna ska bli en del av svenska samhället och uppgå i den svenska kulturen.

Arbete och egen försörjning är vägen till integration

Lidingö har, som alla andra kommuner, tagit emot många nyanlända och i dag är 21 procent av Lidingöborna födda utomlands. Det är därför viktigt att Lidingö arbetar för att de som bor i kommunen blir väl integrerade i det svenska samhället. Grundbulten i den moderata arbetslinjen är att välfärdssamhället bygger på att människor ska kunna försörja sig själva om de har förutsättningar till det. Att få en egen inkomst av arbete och fungera i en miljö präglad av svenska normer och värderingar, uppleva en fungerande skolgång för barnen och successivt öka sina kunskaper i svenska är en verkningfull integration. Efterhand kommer då förståelsen av den svenska samhällsmodellen att öka.

Utifrån tvåårsprincipen för bostad i kommunen för nyanlända invandrare ska en konkret plan göras för varje vuxen där två år utgör ramen. Undervisning i svenska, återkommande genomgångar om rättsstaten, jämställdhet och andra väsentliga kulturdrag i Sverige samt praktik på arbetsplats ska planläggas, med mentorer och annan stödpersonal.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Att nyanlända snabbt ska ges stöd för att lära sig svenska och bli en del av det svenska samhället.

- Att, i kontakten med nyanlända, de värderingar som bygger det svenska samhället ska presenteras, förklaras och diskuteras. Hit hör ett sekulärt samhälle, individens självbestämmande och ett starkt rättssamhälle utan påverkan av klantänkande.
- Understryka arbetsplatsens kultur och normer och vägleda till anställning och inkomst av arbete.
- Förklara välfärdssystemets sammanhang med arbete, skatter och bidrag.
- Att tvåårsregeln för boende till nyanlända ska fortsätta gälla.

11. Natur, klimat och miljö

Ansvarsfull miljöpolitik

Vår natur och miljö innehåller viktiga värden för Lidingömoderaterna. Vi vill bevara Lidingös särart som en grön oas nära storstaden och erbjuda möjlighet till rekreation och glädje i en välskött natur- och skärgårdsmiljö. Det kräver att vi bevarar, utvecklar och tar väl hand om våra grönområden för dagens och kommande generationer.

Lidingömoderaternas klimatpolitik bygger på frihet, ansvarstagande och framtidstro. Vi tror på åtgärder som ger mätbar effekt – inte symbolpolitik. Genom innovation, teknikutveckling och samarbete skapar vi långsiktigt hållbara lösningar som stärker både miljö och ekonomi.

Vi vill ge invånare och näringsliv rätt förutsättningar att göra kloka val. Klimatarbetet ska vara transparent och inspirerande, med tydlig koppling till resultat och effektivitet. Vi sätter tillväxt och välfärd i centrum och driver omställningen genom möjliggörande snarare än förbud. Lidingö ska inte ägna sig åt symbolpolitik, utan arbeta med kostnadseffektiva insatser för miljön. En förutsättning för detta är att både kostnaden och effekten av olika åtgärder ska gå att mäta.

Effektivt användande av resurser är både ekonomiskt och miljömässigt eftersträvänt. Smart teknisk utveckling och innovationer skapar ekonomiska framgångar men bär samtidigt med sig lösningar för klimat och miljö.

Miljön – ett gemensamt ansvar för staden och invånarna

På Lidingö behöver man inte välja mellan närhet till storstad och närhet till natur. Så ska det förbli. Närheten till ett myllrande storstadsliv och den fridfulla skogen med ett stort djurliv är ett av skälen till att så många väljer att bosätta sig här.

Klimatförändringarna ställer nya krav på långsiktiga investeringar i ny teknik och klimatanpassningar. Lidingö stad har goda förutsättningar att ta ansvar för sitt klimatavtryck men det kräver att vi vet var utsläppen uppstår och hur utvecklingen ser ut över tid.

Invånarnas delaktighet kan också öka – många vill bidra men vet inte hur. Kommunen har en roll att sprida kunskap, inspirera och göra det enklare för lidingöborna att göra kloka val i vardagen. Kommunen har en energirådgivning, men den är inte tillräckligt känd eller använd. Lidingö stad har potential att fortsätta minska sin energianvändning i den kommunala verksamheten. Genom att lyfta fram våra styrkor och synliggöra framsteg kan vi öka engagemanget och stärka sammanhållningen i klimatarbetet.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Att stadens beställare och inköpare ska sträva efter cirkulära och fossilfria lösningar, främja återbruk av material och inventarier och minska mängden engångsprodukter.
- Att staden ska arbeta aktivt för att ha låg energiförbrukning i stadens egna verksamheter och använda fossilfri el.
- Ge stadens förvaltningar riktlinjer och stöd för att använda återbruk och cirkulära lösningar i verksamheterna, i syfte att arbeta mer ekonomiskt och resurseffektivt.
- Att Lidingö stad ska skapa fler blomsterplanteringar för pollinerare.
- Öka invånarnas kunskap och engagemang i klimat- och miljöfrågan genom utbildningsinsatser och kampanjer. Kommunen ska vara ett föredöme, möjliggöra och uppmuntra frivillig förändring bland Lidingöbor, föreningar och företag.
- Aktivt bevaka och vid behov agera när externa etableringar eller beslut riskerar att påverka vår miljö negativt. Exempel är den planerade cementdepån i Energihamnen i Ropsten och kommande utbyggnad av Loudden och Nacka
- Ge uppdrag till Lidingö Stad att ta fram en e-broschyr med konkreta råd för hur fastighetsägare skall kunna göra sina om- och nybyggnader mer klimatsmarta och hållbara och sina hus mer energieffektiva. Denna broschyr, som även skall finnas tillgänglig på stadens hemsida, ska visa på sådana åtgärder som inte är tvingande i dagens lagstyrda byggnormer utan mer ses som goda råd för framtiden. Broschyren skall presenteras för fastighetsägaren före bygglovsprocessen inleds.

12. Väg och trafik

Möjligheter att ta sig fram effektivt – oavsett trafikslag

Lidingömoderaternas grundläggande princip är att alla trafikslag ska behandlas lika. Kommunen ska inte bestämma vilket trafikslag en medborgare ska använda, utan det är upp till var och en att bestämma; de flesta Lidingöbor växlar ofta mellan olika trafikslag: gång, cykel, kollektivtrafik eller bil. Lidingömoderaterna vill genom bättre kommunikationer och goda parkeringsmöjligheter för såväl bilar som cyklar förenkla vardagslivet för Lidingöborna. Nya fastigheter ska ha parkeringstal som möter efterfrågan på parkeringsplatser.

Bilparkeringen på Lidingös gatumark ska vara avgiftsfri för kommunens invånare (så länge man inte parkerar fel).

Stadens ambition är att kontinuerligt arbeta med att förbättra trafiksäkerheten och öka framkomligheten.

Underlätta för elfordon och ställ krav på Regionens kollektivtrafik

Trafiksäkerheten på Lidingö är mycket hög. Vägnätet behöver dock fortsatt kontinuerligt underhåll och det finns även en förbättringspotential vad gäller att hålla det rent och snyggt kring vägar samt gång- och cykelvägar. Samtidigt skapar ny teknik och digitalisering möjligheter att förbättra framkomlighet och mobilitet för alla trafikslag.

Det finns både miljömässiga och säkerhetsmässiga vinster att göra med självkörande fordon. Dessutom kan friheten öka för många grupper i samhället. Inte minst gäller detta inom kollektivtrafiken, där Region Stockholm under tidigare moderatledda majoritet låg långt framme, men där nuvarande styre dessvärre har nedmonterat arbetet. Vi är positiva till försöksverksamhet med autonoma fordon och ser gärna att Lidingö kan bli försöksområde för självkörande bussar eller andra nya mobilitetslösningar, lämpligen för att förbättra de eftersatta tvärförbindelserna på Lidingö.

Människor rör sig idag mellan flera olika trafikslag – de går, cyklar, tar bussen, pendeltåget eller bilen, ofta under samma resa. För att möta det behovet ska staden planera trafiken som en helhet.

Lidingö är en av få Stockholmskommuner som inte tar betalt för parkering av medborgare och som även har gratis boendeparkering.

Trafiken är en av våra största utsläppskällor. Lidingö har redan en förhållandevis stor andel el- och hybridbilar och vi vill fortsätta att främja omställningen till fossilfria fordon. Flera laddstolpar för elbilar har byggts de senaste åren, både på initiativ av

staden och privata aktörer. En del av dessa är i dag dåligt utnyttjade. Det finns dock fortsatt ett behov att ge förutsättningar för fler laddstolpar vid flerfamiljshus.

Det har funnits ett utbrett missnöje med driftssäkerheten hos Lidingöbanan och med samordningen mellan bussar och tunnelbana. Vidare finns det behov av en tvärförbindelse som underlättar resande till och från södra respektive norra ön. Kollektivtrafik via båt har ännu en outnyttjad potential. Eftersom Region Stockholm ansvarar för kollektivtrafiken och inte alltid prioriterar Lidingös behov, krävs ett tydligt och långsiktigt påverkansarbete från kommunens sida.

Lidingömoderaterna vill därför:

□ *Förbättra kommunikationer och parkeringsmöjligheter på Lidingö, genom att:*

- Utnyttja AI och ny teknik för att effektivisera kommunens mobilitetslösningar och fortsatt vara ledande inom digitalisering.
- Säkra Lidingöbornas möjlighet att parkera gratis på kommunens mark utom när det krävs tidsbegränsning för att öka omsättningen på parkeringsplatserna.
- Uppmuntra och underlätta för näringsidkare, fastighetsägare och andra icke-kommunala aktörer att etablera ytterligare laddstationer för eldrivna fordon.
- Arbeta för ökad båtpendling.
- Göra Torsviksdiket, det vill säga entrépunkten till Lidingö, mer välkomnande.
- Förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten på Lidingös södra huvudled för samtliga trafikslag, inkluderande bilresenärer, cyklande samt korsande skolbarn och andra gångtrafikanter.

□ *Bedriva ett aktivt påverkansarbete där ansvaret ligger på staten, regionen eller andra kommuner, genom att:*

- Arbeta för att styret i Region Stockholm förbättrar kollektivtrafiken till och från samt på Lidingö.
 - Förbättra tvärförbindelserna på Lidingö.
 - Utöka möjligheten till båtpendling längs södra Lidingökusten, med eldrivna båtar.
 - Verka för att SL erbjuder en stabil och förutsägbar tågtrafik på Lidingö.
 - Undersöka möjligheterna för direktförbindelser från Lidingö via Ropsten till andra knutpunkter som nås via tunneln, t.ex. Arenastaden, Kista och Karolinska.

- Påverka Stockholms stad att åtgärda Ropsten som upplevs som en otrygg miljö.
- Verka för att Östlig förbindelse kommer på plats så snart som möjligt.
- Verka för att Spårväg City blir verklighet för att underlätta för Lidingöbor att ta sig vidare från Ropsten in mot Stockholm.

13. Stadsplanering och bebyggelse

Blandad och balanserad bebyggelse med bevarad Lidingökaraktär

Lidingös enastående läge alldeles intill huvudstaden ger speciella fördelar. Samtidigt som vi får ta del av Stockholmsregionens stora utbud, erbjuder vår centralt belägna ö såväl båt-, bad- och skärgårdsliv som gröna oaser av lugn och stillhet. Det är dessa unika värden som tillsammans med den tidiga villastads- och gårdsbebyggelsen skapar Lidingös särprägel.

Lidingö är Sveriges sjätte mest tätbefolkade kommun (av 290 kommuner). Vi moderater anser därför att vi ska vara rädda om parker och grönområden och att vi ska eftersträva ett återhållsamt bostadsbyggande. Vi anser också att Lidingös karakteristiska arkitektur och kulturmiljö ska skyddas och bevaras. Lidingö är en ö, vilket innebär att nybyggnation endast kan ske i begränsad omfattning.

Med ett återhållsamt bostadsbyggande bibehåller vi också Lidingös gröna karaktär samt begränsar negativ miljöpåverkan från själva byggandet. Vi vill samtidigt bevara och återskapa trevliga miljöer för såväl boende som rekreation och friluftsliv.

Den demografiska förändringen ställer stora krav på omställning av kommunens lokalbestånd. Vi prioriterar i detta arbete att bygga om och anpassa ledigställda lokaler i stället för att bygga nytt. Det är både mest miljömässigt och ekonomiskt hållbart. Samarbete med privata fastighetsägare är i detta sammanhang också viktigt.

Moderaternas uppfattning är att villastadskaraktären på Lidingö ska bevaras, med en balanserad fördelning av småhus och lägenheter. De senaste decennierna har den balansen rubbats genom att nästan uteslutande flerfamiljshus byggts. För att återställa en bra balans mellan olika boendeformer vill vi därför prioritera olika former av markbostäder där det passar.

En stor del av klimatavtrycket på Lidingö utgörs av bostadsbyggande. Ett hållbart och klimatsmart byggande är därför en viktig del i klimatanpassningen. Staden ska därför underlätta för fastighetsägare att klimat- och hållbarhetssäkra sina fastigheter inför framtiden.

Bebyggelse från alla tidsepoker på Lidingö har sina speciella kvaliteter och värden. Skiftningar i stil och arkitektur över tid är något som berikar vår stadsmiljö.

Kommunens många kulturfastigheter är viktiga inslag i Lidingös vackra miljö. Arbetet med inventering, prioriteringar och underhållsplaner samt uthyrning av kommunens egna fastigheter är viktiga parametrar i detta arbete och ska ske löpande.

Lidingömoderaternas försiktiga och varsamma byggpolitik återspeglas bland annat i den nyligen beslutade översiktsplanen för Lidingö. Vägledning för byggnation inom särskilt kulturhistoriskt värdefulla områden på Lidingö ges i det likaledes nya kulturmiljöprogrammet (KMP). I detta program redogörs också för Lidingös bebyggelsehistorik.

Vår byggpolitik ska präglas av varsamhet, lyhördhet, transparens och dialog med Lidingöborna. Byggpolitiken ska också vara långsiktig och förutsebar.

Upprustning och utveckling av Lidingös olika delar

Lidingö centrum är mycket uppskattat av Lidingöborna. En försiktig, väl balanserad utveckling är viktigt för att Lidingö centrum ska fortsätta förbättras samtidigt som den uppskattade småskaliga utemiljön finns kvar. Parkeringsplatsen bakom "polishuset" är ett lämpligt område att expandera.

Lidingömoderaterna driver på planeringen för att göra området strax norr om brofästet till en publik, vattennära mötesplats med småskalig skärgårdskaraktär, Lidingö brostrand. Inriktningen är verksamheter och rekreation som året-runt-öppen restaurang/café, bad- och bastuupplevelser samt marina/gästhamn, med grönska och god tillgänglighet. Ambitionen rymmer även angöring för pendelbåt i förlängningen.

För Rudboda centrum tas en ny detaljplan fram för att skapa ett tryggare, grönare och mer levande lokalt centrum. Det möjliggör utbyggd butik, nya radhus, en fristående lokal för handel/café, ett nytt torg och ett mer bilfritt stråk som knyter ihop viktiga målpunkter..

Arbetet med marken i kvarteret Brädgården (gamla Canada Byggs område) fortsätter för att förbereda möjlig bebyggelse och parkmark, förslagsvis en mindre park där strandpromenaden ingår närmast Kyrkvikens vatten.

Högsätra kommer att bli ett attraktivt boendeområde i klassisk stil. Hälsans hus kommer även att ge ökade möjligheter till service för Lidingö. De små och medelstora företagens behov av lokaler och anläggningar behöver beaktas. Lidingöbornas behov av service kräver ett livskraftigt lokalt näringsliv.

Lidingömoderaterna vill utveckla nya attraktiva vård- och omsorgsboenden på Lidingö för att möta framtida behov. Detta kan ske i egen regi eller tillsammans med

intresserade externa aktörer. Även uppdatering och utveckling av kommunens LSS-boenden ska ingå i detta arbete. Nya verksamheter bör i första hand vara privata, oavsett om de bedrivs i kommunens eller i externa lokaler.

Lidingömoderaterna vill därför:

□ *Varsamt utveckla Lidingös bebyggelse, genom att:*

- Bevara orörda grönytor i största möjliga mån.
- Eftersträva restriktivitet vid förtätning av villaområden.
- Se till att tillkommande bebyggelse till stor del står i samklang med Lidingös villastadskaraktär och präglas av bland annat öppna ytor och grönska mellan byggnaderna.
- Vid ny- och tillbyggnation ta stor hänsyn till omgivande byggnaders karaktär för att skapa en trevlig miljö. Låg bebyggelse eftersträvas.
- Bevara kulturhistoriskt värdefulla fastigheter och miljöer – särskilt områden och enskilda byggnader från den äldre gårdsbebyggelsen, 1800-talets sommarnöjesepok och den tidiga villastaden.
- Tillföra kvaliteter som estetik, småskalighet och grönska i kommande stadsbyggnadsprojekt.
- Genomföra förändringar inom befintlig byggnation med stor respekt för de kringboende och övriga medborgare, så att störande transporter och buller minimeras.
- Förenkla och öka möjligheterna för boende i radhus utan kulturhistoriska värden att bygga ut och bygga om.
- Utveckla Lidingö centrum på ett varsamt och välbalanserat sätt så att den uppskattade småskaliga utemiljön bevaras.
- Med en ny detaljplan för Rudboda centrum skapa ett tryggare, grönare och mer levande lokalt centrum.
- Genomföra en attraktiv och miljömässigt hållbar utveckling av kvarteret Brädgården (gamla Canada Byggs område).
- Genomföra det pågående utvecklingsprojektet vid Högsätra. Vi vill stärka området som en attraktiv, innehållsrik och trygg stadsdel.
- Genomföra planerad utveckling av Lidingö Brostrand med småbåtshamn, restaurang, kallbadhus, mindre park etc. Lidingö Brostrand med placering norr om brofästet är en del av Lidingö entré (bredare initiativ för att lyfta första intrycket av Lidingö).

- Utveckla Fyrtornet Larsberg (Östra Larsbergsgaraget) till ett attraktivt område för äganderätter i låga flerfamiljshus.

14. Civilt försvar och krisberedskap

Staden och staten i samarbete för trygghet

Lidingö ska stå starkt vid kris, krig eller annan samhällsstörning. Vi vill bygga ett modernt civilt försvar där kommunen, invånarna och föreningslivet samverkar för att trygga el, vatten, mat, transporter, information och skydd. Lidingöborna ska kunna lita på att samhället fungerar även när det provas. I stora delar är det civila försvaret ett statligt ansvar, men även kommuner, civilsamhälle och individer har sina roller att fylla. Lidingö stad ska göra vad som krävs ur ett kommunalt perspektiv för att hela Lidingö ska fungera i kris och krig.

Framsynt och långsiktig planering med samverkande aktörer

Oron i omvärlden ställer högre krav på civilt försvar och beredskap för kriser. I dag saknas skyddsrum i nybyggda områden, framför allt Dalénum. El- och vattenförsörjningen behöver tryggas. Vattenkvaliteten har brister och Stockholms stads planer för Energihamnen i Ropsten ökar riskerna för störningar i Lidingös vattenförsörjning.

Lidingö behöver vara väl förberett på ökade krav inom krisberedskap. Det gäller bland annat kommunens grundläggande beredskap, livsmedelsförsörjning i skolor och äldreomsorg samt tillgång till mediciner, skyddsutrustning och sjukvårdsmaterial. Förväntningarna på kommuners förmåga att hantera kriser blir allt högre och vi vill ligga steget före. Samverkansformerna med näringslivet, civilsamhället och det militära försvaret för att hantera kriser behöver också utvecklas.

Lidingömoderaterna vill därför:

- *Arbeta för att stärka beredskapen vid krig och kris på Lidingö, genom att:*
 - Ta fram en lokal civil beredskapsplan i samverkan med näringslivet. Planen ska klargöra roller, kontaktvägar och resurser.
 - Bygga upp och utveckla samverkansformer med frivilligorganisationer, scoutkårer, idrottsklubbar, båtklubbar etc. Deras kompetens och nätverk är värdefulla i en krissituation.
 - Öka Lidingöbornas hemberedskap.

- Ge Lidingös ungdomar möjligheten att inom ramen för Kultur- och fritidsnämndens verksamheter utbildas inom Myndighetens för civilförsvaret (MCF) civilförsvarskurser för unga.
- Utveckla stadens egen infrastruktur med beredskap i åtanke, exempelvis beredskapskök vid Torsviks skola.
- Att Lidingö stad ska säkerställa att reservkraft finns i linje med MCF:s riktlinjer.
- Trygga Lidingös långsiktiga dricksvattenförsörjning genom att utvärdera åtgärder som stärker vattenkvalitet och leveranssäkerhet.
- Planera för att säkerställa kommunens beredskap bland annat när det gäller lagerhållning av mediciner, skyddsutrustning, sjukvårdsmaterial och tillgång till måltider i skola och omsorg, så att Lidingö är väl förberett inför framtida beredskapskrav.
- Verka för fler skyddsrum i Dalénium och Gåshaga.

15. Ett Lidingö i världsklass för företagande

Välståndet byggs i företagen

Människors ansträngningar lägger grund för Lidingös välstånd. Välstånd skapas av människor som jobbar och gör rätt för sig, vare sig det handlar om att knega på bygget, ta hand om barn i förskolan eller om att uppfinna en ny skruv och startar företag. Välståndet för oss alla ökar inte automatiskt därför är det viktigt att ansträngningar alltid belönas. Låga skatter på arbete och gynnsamt företagsklimat är två grundläggande förutsättningar för detta. Det innebär också att företagen är en av de mest grundläggande byggstenarna för att skapa välståndet på Lidingö. De skapar jobb, bygger vårt skatteunderlag och bidrar till ett levande lokalsamhälle. Vårt mål är att Lidingö ska ha Sveriges bästa företagsklimat. Det kräver att kommunen möter företagare med respekt, enkelhet och god service, det vill säga korta svarstider och tydliga besked. Det innebär också en hög ambitionsnivå när det gäller att såväl enskilda som företag enkelt ska få kontakt med staden och också få snabba och tydliga besked i exempelvis tillståndsärenden.

Lidingö har blivit bättre för företagen – men vi vill ännu mer

Under mandatperioden har mycket blivit bättre för Lidingös företagare. Handläggningstiderna har kortats, och processerna för bygglov och serveringstillstånd har blivit enklare. Samarbetet mellan skola och näringsliv har fördjupats, vilket gett fler ungdomar kontakt med företag och möjlighet att driva UF-företag. Tryggheten för företagare har stärkts genom fler väktarinsatser och en fortsatt satsning på stadens trygghetsarbete. Dessutom har upphandlingsarbetet förbättrats tack vare utbildningar, dialoger och tydligare rutiner, vilket gjort det lättare för fler företag att delta.

För oss Moderater har det också varit viktigt att sätta tydliga gränser för den kommunala verksamheten, så att den inte konkurrerar med det lokala näringslivet. Samtidigt ser vi att det finns områden där vi kan bli ännu bättre – särskilt när det gäller bemötande, service och enkelhet för alla företagare, oavsett bransch eller storlek. För att höja kvaliteten och valfriheten bör fler verksamheter skötas i privat regi. Nya verksamheter bör vara privata.

Lidingö ska ha Sveriges bästa handläggningstider och en kommunal service som kännetecknas av snabbhet, tydlighet och ett positivt bemötande. Företagare ska kunna räkna med råd, vägledning och förutsägbara besked. Avgifter och tillsyn ska vara relevanta och effektiva, utan att belasta företagen mer än nödvändigt. Vi vill sänka trösklarna för småföretag att etablera sig på ön genom enklare markupplåtelse och snabbare tillståndsprocesser.

Kommunens upphandlingar ska präglas av öppenhet, enkelhet och rättvisa, så att fler lokala företag får möjlighet att delta. Vi vill samtidigt skapa en tätare dialog mellan staden och företagen – genom fler företagsbesök, regelbundna träffar med Lidingös olika företagsnätverk och bättre information i god tid inför till exempel vägarbeten och andra förändringar som kan påverka verksamheten.

Företagare ska kunna driva sina verksamheter i en trygg miljö. Därför vill vi involvera lokala företagare mer i trygghetsarbetet, för att tillsammans förebygga brott och stärka Lidingös attraktionskraft som en plats där företag trivs och växer. Kommunen ska inte konkurrera med privata företag, utan i stället underlätta för fler privata alternativ inom skola, omsorg, kultur, idrott och andra verksamheter.

Vårt löfte är tydligt: Lidingö ska vara Sveriges mest företagsvänliga kommun – en plats där företag möts av service, respekt och möjligheter att växa.

Lidingömoderaterna kommer alltid stå på företagarens sida och arbeta mot byråkrati och onödiga pekpinnar. Vi ser företagen som en partner, inte en motpart. Med bättre service, enklare regler och en närmare dialog bygger vi ett Lidingö där företagande frodas och skapar möjligheter för hela ön.

Låg skatt skapar frihet för medborgarna och ger utrymme för företagen att växa.

Lidingömoderaterna vill därför:

- Säkerställa en god väg in för företagare, för att förbättra kundservice och minska risken att bli runtkopplad mellan olika förvaltningar.
- Följa upp hur lång tid det tar för kommunen att ge svar och service till företagare, från att de ringer tills de anser ärendet avslutat.
- Höja gränsen för direktupphandling. Kommunen ska köpa lokalt när det är billigare och bättre.

- Bjuda in till fler marknadsdialoger och utbildningar.
- Fortsätta med UF-företag.
- Verka för fler parkeringsplatser för företagen.
- Att den som medvetet gör fel och försvårar för tillsyn ska i större utsträckning än i dag också ska betala för tillsynen, medan den som underlättar ska kunna gynnas med lägre avgifter.

FÖRSLAG